

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Olgy Stránské a soudců JUDr. Milana Podhrázkého a Mgr. Tomáše Kocourka v právní věci žalobkyně **J. P.**, bytem X, zastoupené Mgr. Vítězslavem Dohnalem, advokátem, se sídlem Příběnická 1908, Tábor, proti žalovanému **Zeměměřickému a katastrálnímu inspektorátu v Praze**, se sídlem Pod Sídlištěm 1800/9, Praha 8, za účasti J. P., bytem X, zastoupeného JUDr. Martinem Šípem, advokátem se sídlem Tyršova 521, Tábor, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 7. 2015, č. j. ZKI PR - O - 54/509/2015-9,

t a k t o :

- I.** Žaloba se **z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Žalobkyně podala žalobu proti výše označenému rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný zamítl její odvolání proti rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Benešov (dále jen katastrální úřad) č. j. OR-773/2014-201-32 ze dne 2. 4. 2015, kterým nevyhověl nesouhlasu žalobkyně s neprovedením opravy v údajích v katastru nemovitostí, neboť se nejedná o chybu v katastrálním operátu podle § 36 odst. 1 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen katastrální zákon), a toto rozhodnutí potvrdil.

Žalobkyně uvedla, že je přesvědčena, že část pozemku parc. č. x v k. ú. M. je v katastru nemovitostí chybně evidována jako vlastnictví J. P., když vlastníci je ona. Jedná se o část tohoto pozemku vyznačenou v Geometrickém plánu pro rozdělení pozemku č. 160-

4313/2014, který byl ověřen úředně oprávněným zeměměřickým inženýrem Ing. O. B. dne 29. 7. 2014 pod č. j. 43/2014 a byl potvrzen katastrálním úřadem 29. 7. 2014 pod č. j. PGP-929/2014-201. V tomto plánu je zakreslena oddělená východní část od pozemku parc. č. x, která tímto geometrickým plánem dostala označení jako parc. č. x. Pozemek parc. č. x nebyl nikdy ve vlastnictví pana P., ani jeho právních předchůdců. Naopak je v jejím vlastnictví a jejích předků minimálně od r. 1877. Katastr nemovitostí ani předchozí evidence nemovitostí neobsahují žádný titul, na jehož základě by J. P. měl být vlastníkem tohoto pozemku. Protože prostředkem k odstranění chyby v katastrálním operátu je postup podle § 36 katastrálního zákona, podala podle něj návrh na odstranění chyby. Katastrální úřad zahájil řízení o opravě chyby v katastru nemovitostí, a provedení opravy průběhu hranic podmiňoval souhlasem obou vlastníků. Pan J. P. s provedením opravy nesouhlasil. Na to vydal dne 9. 4. 2015 katastrální úřad rozhodnutí, v jehož výroku uvedl, že se nejedná o chybu v katastrálním operátu podle § 36 katastrálního zákona a pozemky budou evidovány jako dosud. Proti tomuto rozhodnutí podala odvolání k žalovanému, který její odvolání zamítl a potvrdil rozhodnutí katastrálního úřadu. Pokud došlo chybou katastrálního úřadu k evidenci pozemku ve prospěch jiného vlastníka, jedná se o zřejmou chybu, kterou byla zkrácena na svých právech a z toho důvodu považuje napadené rozhodnutí za nezákonné a domáhá se jeho zrušení.

Žalobkyně namítla, že nezákonnými rozhodnutími obou správních orgánů došlo k zásahu do jejího vlastnického práva z následujících důvodů:

Vlastníci pozemku parc. č. x je na základě knihovní vložky č. x pozemkové knihy a rozhodnutí Státního notářství ve věci dědictví č.j. D 48/74 ze dne 22. 3. 1975 (položka výkazu změn č. x). Tento pozemek byl ve vlastnictví jejích předků minimálně od r. 1877. Součástí tohoto pozemku byly také části pozemků dnes evidované jako parc. č. x.

Pozemky parc. č. x a parc. č. x byly ve vlastnictví pana P. od r. 1886. Pozemek parc. č. x se ovšem nacházel jinde, než se nachází dnes. Tento vývoj vyplývá z kopie císařského otisku mapy získaného z archivu ČUZK, který je přílohou Geometrické dokumentace zakázky 4313D/2014 s názvem „Poloha stromů podél silnice“ vyhotovené Geodetickou kanceláří X s.r.o. a 5. 8. 2014 pod č. j. 43/2014 ověřené úředně oprávněným zeměměřickým inženýrem Ing. O. B. a Geodetickou dokumentací č. zakázky 4313D/2014 s názvem „Poloha stromů podél silnice (doplňk)“ vyhotovené Geodetickou kanceláří X s.r.o. a dne 21. 8. 2014 pod č. j. 43/2014 ověřené úředně oprávněným zeměměřickým inženýrem Ing. O. B. (dále jen „Geometrická dokumentace“). Z uvedených geodetických dokumentací je jasné patrné, že pozemek s označením parc. č. x byl původně veden podél severní části jihozápadního okraje pozemku parc. č. x. Dnes se jedná o pozemek parc. č. x, který nebyl tehdejšímu majiteli F. K., M., při obnově omylem zapsán v pozemkové knize. Na chybu se přišlo v r. 1936 a pozemek pod č. x a x byl připsán jeho synovi.

Na císařském otisku mapy je patrný zakresl silnice na pozemku par. č. x a změna průběhu hranic „škrtnými“ hranicemi. Na této mapě je jasné vidět původní pozemek č. x a jeho část jižně od pozemku č. x, která byla následně sloučena s pozemkem č. x. K tomuto sloučení však neexistuje žádný právní titul, její předkové pozemek neprodávali ani jinak nepřeváděli, předkové J. P. pozemek nenabývali, ke změně vlastnictví nedošlo ani žádným rozhodnutím státních orgánů. Nikdo ani existenci nějakého titulu netvrdí. Ve prospěch vlastníka pozemku parc. č. x začala být evidována část pozemku v žalobě označena jako parc. č. x zbývající po provedení zakreslu silnice na pozemku parc. č. x, aniž by k tomu

existoval jakýkoliv právní titul. Tato zjevná chyba zůstala součástí evidence nemovitostí, která byla použita pro obnovu katastrálního operátu. Vzhledem k tomu, že neexistoval žádný právní důvod změny vlastnictví pozemku v žalobě označeného jako parc. č. x ze žalobkyně nebo jejích právních předchůdců na J. P. nebo jeho právní předchůdce, nemohl být takto zapsaný převod následně převzat do katastrálního operátu. Jestliže v minulosti došlo při vedení evidence nemovitostí k chybě, převzetí této chyby do obnoveného katastrálního operátu je opět chybou.

V r. 1991 bylo v k. ú. M. provedeno mapování podle Směrnice pro tvorbu základní mapy ČSSR velkého měřítka a to bez účasti vlastníků nemovitostí. V mnoha případech pak, a taky v projednávaném případě, neodráží výsledek mapování skutečný stav. Výsledkem tohoto postupu je chybné zakreslení pozemků do map katastru nemovitostí. Další chybou bylo, že při obnově katastrálního operátu nebyly použity všechny dostupné historické evidence nemovitostí a další chybou je, že pozemek parc. č. x byl zapsán do katastru v rozporu s obsahem dostupných listin.

Žalobkyně zdůraznila, že nepožaduje určení vlastnického práva, neboť to jí náleží, i když v jiném rozsahu, než je zakresleno v katastru nemovitostí. Domáhá se proto postupem podle § 36 katastrálního zákona opravy chyby, neboť chybným údajem katastru je mimo jiné taková chyba, která vznikla zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, a to geometrické a polohové určení, případně rovněž taková, která vznikla zřejmým omylem při obnově katastrálního operátu na základě výsledků při obnově hranic. Katastrální úřad, který rozhodoval v řízení pod sp. zn. OR-773/2014-201, postupoval rovněž nesprávným způsobem, když bezvýhradně trval na postupu podle § 44 odst. 3 písm. b) vyhlášky č. 357/2013 Sb., na základě které vyžadoval písemné prohlášení obou vlastníků pozemků, že hranice mezi nimi není sporná, ani nebyla nijak měněna, když opak je pravdou.

Podle přesvědčení žalobkyně postupovaly správní orgány obou stupňů v rozporu se zákonem, když katastrální úřad zamítl její žádost o opravu chyby v katastrálním operátu a žalovaný zamítnutím jejího odvolání uvedenou nezákonnost nenapravil. Žalobkyně uvedla, že k pojmu „zjevný omyl“ se vyjádřil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007-103. V jejím případě spočívá zjevný omyl v tom, že je nesprávně zapsán údaj v rozporu s podkladovou listinou. Jedná se o „error facti“, o omyl týkající se skutkových okolností. Tento omyl je jednoznačně zjiitelný, neboť stav, který je zapsán v katastru nemovitostí není podložen žádným nabývacím titulem. Nejde přitom o omyl způsobený objektivní okolností, ale o omyl způsobený lidským činitelem. Z toho vyplývá, že se jedná o případ podřaditelný pod postup podle § 36 katastrálního zákona a tedy, že byla na svých právech zkrácena.

K tvrzení žalovaného v rozhodnutí, že k tvrzené chybě došlo před 1. 4. 1964, uvedla, že chybou bylo také to, jakým způsobem byl pozemek parc. č. x zapsán a evidován při vytváření evidence nemovitostí od 1. 4. 1964. Pokud chybu udělaly státní orgány, měly by tyto orgány tuto chybu také odstranit a neměly by přenášet zátěž na vlastníky nemovitostí.

Pokud napadené rozhodnutí uvádí, že se v daném případě nejednalo o zjevnou chybu a odkázalo na rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2013, č. j. 1 As 22/2013-26, žalobkyně namítla, že NSS uváděl jako příklad nejasné nebo sporné chyby např. existenci protichůdných listin nebo jiných okolností, v jejím případě však nikdo existenci žádných protichůdných listin

neprokazuje, ani netvrdí. Argumentace žalovaného je postavena na tom, že se nedá vyloučit, že by taková listina mohla existovat. To je ovšem čirá spekulace bez sebemenšího reálného základu, která nemůže způsobovat spornost zcela zřejmého pochybení, kdy zápis v katastru nemovitostí neodpovídá existujícím listinám.

Z uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby soud rozhodnutí žalovaného a rozhodnutí katastrálního úřadu zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a navrhla, aby soud uložil žalovanému nahradit jí náklady řízení.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k žalobě odkázal na podrobné odůvodnění obou napadených rozhodnutí a uvedl, že z podání žalobkyně vyplývá, že původ chyby spadá do doby před 1. 4. 1964, tedy v době před založením evidence nemovitostí. Vzhledem k tomu, že současné katastrální předpisy neumožňují opravovat chyby vzniklé v době před založením evidence nemovitostí (viz např. rozsudek NSS sp. zn. 1 As 43/2012), katastrální úřad návrhu na opravu chyby nevyhověl a správnost jeho postupu potvrdil taky žalovaný.

Ze znění žaloby podle názoru žalovaného vyplývá, že se zde jedná především o snahu řešit existenci skutečného vlastnického práva k předmětné nemovitosti. Žalovaný v této souvislosti odkázal na evidenční princip katastru nemovitostí vyjádřený např. v rozsudku NSS sp. zn. 9 As 53/2010, podle kterého katastrální úřady ani jemu nadřízené správní orgány nemají zákonem danou pravomoc rozhodovat o vlastnických vztazích k nemovitostem. O skutečném stavu věcných práv může rozhodnout pouze soud na základě žaloby o určení právního stavu k nemovitosti. Katastrální úřad nedisponuje potřebnou pravomocí k tomu, aby mohl prošetřovat chyby vzniklé v historických pozemkových evidencích, chybí mu k tomu zákonné zmocnění. Ze stejného důvodu nemůže ani nalézat skutečné vlastnické právo a posuzovat důkazy o tom, zda takové vlastnické právo mohlo vzniknout, popř. autoritativně prohlásit, že listina, která by takové vlastnické právo prokazovala, neexistuje. Názor žalobkyně, že před r. 1964 nemohly být prováděny zápisy v evidenci nemovitostí bez právního titulu, je mylný. Mezi lety 1951 - 1964 přestal pozemkový katastr věrně odrážet skutečné vlastnické vztahy, neboť jejich vznik, změny a zánik již do něj nebyly povinně zaznamenávány. Skutečnosti, které žalobkyně zjistila z originálu mapy stabilního katastru a z údajů pozemkových knih, o které svou žádost o opravu chyby opírá, samy o sobě neopravňují v současné době k provedení opravy ve smyslu § 36 katastrálního zákona. Obsah mapy stabilního katastru převzala mapa následné pozemkové evidence, a to pozemkového katastru. Následně došlo k vytvoření Jednotné evidence půdy (JEP), v rámci které byly zejména zemědělské a lesní pozemky slučovány do tzv. větších půdních celků – to byl i případ parcel řešených v tomto řízení. V další časově navazující pozemkové evidenci, tj. evidenci nemovitostí, se hranice parcel ve vlastnictví fyzických osob a současně v užívání socialistických organizací nezobrazovaly, v mapě byly zobrazovány pouze větší půdní celky. Z uvedených důvodů byl při obnově katastrálního operátu novým mapováním, jehož platnost byla vyhlášena ke dni 3. 11. 2000, pro zobrazení takových hranic využit poslední stav v mapě pozemkového katastru. Protože současný stav katastrální mapy koresponduje s posledním stavem mapy pozemkového katastru, není možné tuto skutečnost označit za chybu při vedení a obnově současného katastrálního operátu, kterou lze bez souhlasu evidovaného vlastníka parcely č. x postupem podle § 36 katastrálního zákona opravit, a stejně tak nelze prostřednictvím tohoto ustanovení prošetřovat správnost posledního stavu mapy pozemkového katastru.

Žalovaný poukázal též na závěr Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, který je uveden v jeho odpovědi na podnět žalobkyně k provedení přezkumného řízení ze dne 28. 7. 2015 : NSS i Ústavní soud již opakovaně dospěly k závěru, že chyby vzniklé před účinností zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, který zavedl nové databáze vlastnických a jiných právních vztahů k nemovitostem bez přímé návaznosti na dřívější pozemkové knihy, nelze napravit postupem „oprava chyb v katastrálním operátu (...)“. Ustanovení § 36 katastrálního zákona výslovně hovoří pouze o chybách vzniklých při vedení a obnově katastru a o nepřesnostech v katastrální mapě, proto není možné podle tohoto ustanovení opravovat chyby, které vznikly v historických evidencích, jež tvoří katastrální operát. Za katastrální operát lze považovat pouze operát evidence nemovitostí, kde došlo k přímému převzetí údajů z evidence nemovitostí do katastru nemovitostí. (...). Vklad vlastnického práva pro J. P. k celé parcele katastru nemovitostí č. x (tedy i části tehdejší parcely č. x v geometrickém plánu č. 160-4313/2014 označené parcelním číslem x, byl v katastru nemovitostí proveden na základě darovací smlouvy z r. 2006 a navazoval na předchozí stav katastru nemovitostí. Posouzení toho, zda J. P. mohl či nemohl nabýt vlastnické právo k dotčené nemovitosti na základě darovací smlouvy z r. 2006, nepřísluší ani Úřadu, ani Inspektorátu, nebo katastrálnímu úřadu. Z obsahu správního spisu je nepochybné, že J. P. stav katastrálního operátu za chybný nepovažuje a cítí se být vlastníkem předmětné nemovitosti jako podatelka. V takovém případě se jedná o spor o vlastnické právo k nemovitosti, k jehož rozhodnutí je příslušný občanskoprávní soud.

Žalovaný dále uvedl, že žalobkyně také v žalobě namítla, že chyba spočívá v nezakreslení předmětných nemovitostí v mapě evidence nemovitostí reprodukované Ústavem geodézie a kartografie pro kraj Středočeský a hl. m. Prahu v r. 1967, vykazující stav ke konci r. 1966, neboť nezachycovala věrně reálný stav, protože pozemky parc. č. x nejsou vůbec vyznačeny a pod pozemek parc. č. x jsou sloučeny okolní pozemky. Z této skutečnosti žalobkyně vyvozuje, že v evidenci nemovitostí byl uveden chybný stav. Žalovaný konstatoval, že se v uvedeném (ne)zakreslení nemovitostí nejednalo o chybu a odkázal na to, co uvedl výše o zobrazování tzv. větších půdních celků. Dále odkázal na právní názor Českého zeměměřického a katastrálního úřadu ze dne 25. 8. 2015 v uvedené věci a navrhl, aby soud žalobu zamítl.

V replice k vyjádření žalovaného žalobkyně uvedla, že trvá na tom, že je vlastníci pozemku parc. č. x v k. ú. M. a zároveň vlastníkem části pozemku parc. č. x v k. ú. M., který byl pro účely žaloby označen jako pozemek parc. č. x v k. ú. M., a že pozemek parc. č. x v k. ú. M. je vlivem zřejmého omylu katastrálního úřadu evidován jako součást pozemku parc. č. x v k. ú. M.. Její právní předchůdci byli vlastníky pozemku parc. č. x v k. ú. M. v rozsahu, v jakém byl evidován na mapě stabilního katastru před vznikem cesty umístěné na pozemku parc. č. x v k. ú. M., Následně v blíže neurčené době došlo k vybudování cesty a vymezení nového pozemku parc. č. x v k. ú. M. Tento pozemek byl zaměřen tak, že částečně zasáhl do pozemku parc. č. x v k. ú. M. a přibližně 120 m² plochy tohoto pozemku, která zůstala jižně od cesty, bylo nesprávně přiřčeno k pozemku parc. č. x v k. ú. M. Přitom, jak vyplývá z původní mapy pozemkového katastru, která byla udržována knihovními soudy v souladu se zákonem č. 177/1927 Sb. z. a. n., o pozemkovém katastru a jeho vedení (Katastrální zákon), hranice pozemku parc. č. x v k. ú. M. končila na úrovni severozápadní hranice pozemku parc. č. x v k. ú. M. K vyjádření žalovaného na str. 2 rozhodnutí, že „v evidenci nemovitostí se hranice parcel ve vlastnictví fyzických osob a současně v užívání socialistických organizací nezobrazovaly a z výše uvedených důvodů byl při obnově katastrálního operátu, jehož platnost byla vyhlášena ke dni 3. 11. 2000, pro zobrazení

takových hranic využít poslední stav v mapě pozemkového katastru“, žalobkyně uvedla, že pokud uvedená předchozí evidence nemovitostí hranice předmětných pozemků neobsahovala, muselo se vycházet z evidence ještě starší. Tedy z evidence starší roku 1964. Proto muselo být při obnově katastrálního operátu využito dřívějších evidencí, dnes již archivních. Tvrdí, že došlo ke zřejmému omylu při vedení a obnově katastru právě v tom okamžiku, když archivní evidence nemovitostí byly nesprávně interpretovány a došlo k jejich nesprávnému přenesení do nového obnoveného katastru. Není tak pravdou, že ke vzniku zjevné chyby došlo před rokem 1964. Skutečnost, že pozemek parc. č. x v k. ú. M. bude evidován v této nesprávné podobě, totiž vyplynula až v rámci obnovy katastrálního operátu vyhlášeného v r. 2000. Nesprávnou evidenci dovozuje z důvodu absence nabývacího titulu pana J. P. k pozemku parc. č. x v k. ú. M. Žalobkyně shrnula, že v rámci obnovy katastrálního operátu došlo k pochybení, neboť pozemek parc. č. x v k. ú. M. byl vymezen, zaměřen a následně evidován v nesprávných hranicích. O zjevnou chybu se jedná z toho důvodu, že vymezení hranic pozemku parc. č. x v k. ú. M. neodpovídá skutečnosti a podkladovým listinám (archivním podkladům dřívější evidence nemovitostí), ze kterých musel katastrální úřad při obnově katastrálního operátu vycházet. Vlivem popsané zjevné chyby katastrálního úřadu došlo k evidování pozemku v menším rozsahu, než jaký odpovídá skutečnému stavu a tím bylo v důsledku zasaženo do jejího vlastnického práva.

J. P., jako osoba zúčastněná na řízení v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že žalobu považuje za nedůvodnou a plně se ztotožňuje se závěry žalovaného. Uvedl dále, že pozemek parc. č. x jeho právní předchůdci vlastní po generaci, o čemž svědčí i Osvědčení ze dne 23. 10. 1888, které dosvědčuje, že tento pozemek nabyli na základě smlouvy tržové ze dne 2. 6. 1886 jeho předci, J. a M. K. Hranice dotčených pozemků jsou evidovány zcela v souladu s výsledky obnovy katastrálního operátu novým mapováním. Platnost obnoveného operátu byla vyhlášena dne 3. 11. 2000, žalobkyně měla možnost podat v zákonné lhůtě námitky proti výsledkům obnovy, toto však neučinila. S ohledem na uvedené J. P. uvedl, že návrh žalovaného na zamítnutí žaloby považuje za správný.

Ze správního spisu zjistil Krajský soud v Praze následující relevantní skutečnosti:

Dopisem ze dne 3. 11. 2000 sdělil Katastrální úřad v Benešově Obecnímu úřadu Mezno, že bylo skončeno řízení o námitkách k obnovenému katastrálnímu operátu v katastrálních územích M., Lažany, M., Stupčice a Vestec u M., a proto podle § 17 odst. 1 zákona ČNR č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí ČR (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyhláší platnost obnoveného katastrálního operátu v katastrálních územích M., Lažany, M., Stupčice a Vestec u M. dnem 3. 11. 2000. V souladu s § 17 odst. 2 katastrálního zákona se tímto dnem dosavadní katastrální operát stal neplatným a závazným se stal obnovený katastrální operát.

Dopisem ze dne 21. 12. 2014 podala žalobkyně žádost o opravu chyby v katastrálním operátu, která vznikla při vedení a obnově katastru s tím, aby jí byla část pozemku č. x vrácena. Uvedla, že již v 19. století vlastnili její předci, majitelé usedlosti č. x v M., pozemek č. x v k. ú. M., od něhož byla oddělena východní část po vybudování silnice p. č. x. Tato oddělená část byla jižní polovinou sloučena s pozemkem jejich předků č. x a severní část byla v polovině 20. století sloučena s pozemkem č. x zcela jiných majitelů. Toto sloučení se událo na základě škrtky v mapě, která nemá žádné právní odůvodnění. Pozemek č. x koupili předci současného majitele v r. 1886 ve zcela jiných hranicích, než je dnes zakreslen. Ona sama je majitelkou pozemků parc. č. x a x po svých předcích od r. 1947.

Vyrozuměním ze dne 28. 1. 2015 katastrální úřad žalobkyni sdělil, že na její žádost o opravu chyby v katastrálním operátu je na katastrálním úřadu vedeno řízení o opravě chyby v katastru nemovitostí sp. zn. OR-773/2014-201, jehož předmětem je evidování geometrického a polohového určení společné hranice pozemků parc. č. x (vlastník J. P.) a č. x (vlastník J. P.) v k. ú. M. Katastrální úřad dále žalobkyni sdělil, že katastrální operát pro k. ú. M. byl předmětem obnovy novým mapováním podle § 13a tehdy platného katastrálního zákona č. 344/1992 Sb., platnost obnoveného operátu byla vyhlášena 3. 11. 2000. Podle § 46 odst. 2 katastrálního zákona č. 256/2013 Sb. se dnem vyhlášení platnosti obnoveného katastrálního operátu stává dosavadní katastrální operát neplatným a nadále se používá obnovený katastrální operát. Nelze tedy pouze s odkazem na obsah již neplatného katastrálního operátu požadovat provedení opravy údajů o geometrickém a polohovém určení pozemků v katastru nemovitostí, pokud není zjištěno, že věc je nesporná. Při obnově operátu bylo vycházeno z rastru pozemkového katastru, kde zobrazení parcely č. x odpovídá současnému geometrickému a polohovému určení nynější pozemkové parcely č. x. Vlastníkem pozemkové parcely č. x se stal v souladu s darovací smlouvou č. j. V-5289/2006-201 J. P. podle § 51 katastrálního zákona. Údaje katastru, a to parcelní číslo, geometrické určení nemovitosti, název a geometrické určení katastrálního území, jsou závazné pro právní jednání týkající se nemovitostí vedených v katastru. Chybné geometrické a polohové určení nemovitosti, které vzniklo nepřesností při podrobném měření a zobrazení předmětu měření v katastrální mapě, lze v souladu s § 44 odst. 3 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška) opravit na základě výsledku zeměměřických činností a písemného prohlášení vlastníků pozemků, že hranici neměnili, není sporná a nebyla zpochybněna. Předložený geometrický plán vyhotovený pro rozdělení pozemku nelze použít. Katastrální úřad proto žalobkyni vyzval, aby předložila geometrický plán vyhotovený pro opravu geometrického a polohového určení nemovitosti a písemné prohlášení vlastníků, že hranici neměnili, není sporná ani nebyla zpochybněna s úředně ověřenými podpisy dotčených vlastníků.

Dopisem ze dne 2. 2. 2015 žalobkyně opět požádala katastrální úřad o opravu chyby v katastrálním operátu podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Dne 20. 3. 2012 zaslal katastrální úřad žalobkyni oznámení o neprovedení opravy v údajích katastru nemovitostí. V tomto oznámení uvedl, že na podkladě soutisku katastrální mapy katastru nemovitostí a katastrální mapy pozemkového katastru bylo ověřeno, že při obnově katastrálního operátu nedošlo ke změně hranic předmětných parcel, což se týká i společné hranice pozemkových parcel č. x. a x, které zpochybnila. Příčinou rozdílu výměr parcel byl chybný výpočet výměry v pozemkovém katastru. Dodal, že vlastníci a jiní oprávnění mohli podle § 16 odst. 3 katastrálního zákona během vyložení obnoveného katastrálního operátu ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy skončilo jeho vyložení, podat námitky proti obsahu obnoveného katastrálního operátu. V jejím případě však k podání námítky nedošlo. Ve smyslu § 17 odst. 2 katastrálního zákona se tedy dnem vyhlášení platnosti obnoveného katastrálního operátu stal dosavadní katastrální operát neplatný a nadále se používá pouze obnovený katastrální operát. Protože nebyly zjištěny chybné údaje katastru nemovitostí, katastrální úřad návrhu nevyhověl a opravu v údajích katastru nemovitostí neprovedl. Žalobkyni poučil, že pokud do 30 dnů od doručení oznámení sdělí, že s neprovedením opravy nesouhlasí, zahájí správní řízení a vydá ve věci rozhodnutí podle § 8 odst. 5 katastrálního zákona.

Dne 2. 4. 2015 vydal Katastrální úřad pro Středočeský kraj pod č. j. OR-773/2014-201-32 rozhodnutí, kterým rozhodl tak, že: 1. Nesouhlasu žalobkyně ze dne 2. 3. 2015

s neprovedením opravy v údajích katastru nemovitostí se nevyhovuje, neboť se nejedná o chybu v katastrálním operátu podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona a 2. V katastrálním operátu pro katastrální území M. je a bude nadále evidována pozemková parcela č. x ve vlastnictví J. P. s nezměněným geometrickým a polohovým určením pozemku podle výsledků obnovy katastrálního operátu novým mapováním, jehož platnost byla vyhlášena 3. 11. 2000.

Žalovaný napadeným rozhodnutím ze dne 7. 7. 2015 o odvolání žalobkyně proti rozhodnutí katastrálního úřadu rozhodl tak, že odvolání zamítl a rozhodnutí katastrálního úřadu ze dne 2. 4. 2015 potvrdil. Rozhodnutí odůvodnil tím, že ze spisové dokumentace vyplývá, že v knihovní vložce č. x pozemkové knihy byly evidovány pozemky pozemkového katastru (dále jen PK) parc. č. x a parc.č. x. Vlastnické právo bylo vyznačeno pro M. K. a J. P., každá spoluvlastnický podíl ve výši $\frac{1}{2}$. Pozemek PK parc. č. x byl evidován v knihovní vložce č. x pozemkové knihy, pozemek PK parc.č. x byl evidován v Seznamu č. I pozemkové knihy jako veřejný statek. Podle rozhodnutí Státního notářství ve věci dědictví po M. K. č. j. D 48/74 ze dne 22. 3. 1974, nabyla mimo jiné spoluvlastnický podíl ve výši $\frac{1}{2}$ k pozemkům PK parc. č. x a parc.č. x J. P. V rozhodnutí je dále uvedeno, že zbylý spoluvlastnický podíl ve výši $\frac{1}{2}$ J. P. již vlastní podle Odevzdací listiny ze dne 18. 11. 1947, č. j. D 152/47. V evidenci nemovitostí tak byly tyto pozemky zapsány do části „D“ nově založeného listu vlastnictví č. x (vlastník J. P.) jako pozemky v užívání socialistické organizace.

Dále žalovaný uvedl, že v r. 1991 bylo v k. ú. M. provedeno nové mapování podle Směrnice pro tvorbu ZMVM. Z podkladů katastrálního úřadu vyplývá, že byl vyšetřen průběh hranic mezi pozemkem EN parc. č. x (komunikace), a pozemky EN parc.č. x a parc.č. x (resp. x). Souhlas s výsledkem šetření a průběhem hranic vyjádřili v soupisu nemovitostí č. Obecní úřad M. (podle soupisu nemovitostí tehdejší vlastník pozemku EN parc. č. x) a JZD M., hosp. Mezno (podle soupisu nemovitostí tehdejší uživatel pozemků EN parc.č. x a parc.č. x). Nepřítomnost vlastníků při místním šetření nebyla na překážku jeho provedení (§ 8 odst. 2 zákona č. 22/1964 Sb.).

Pozemky PK parc. č. x, parc.č. x a parc.č. x nebyly při místním šetření vyšetřeny, neboť jejich hranice nebyly v terénu znatelné. Tyto pozemky byly součástí větších půdních celků (pozemky PK parc.č. x a x byly součástí většího půdního celku označeného parc.č. EN x, pozemek PK parc. č. x byl součástí většího půdního celku označeného parc.č. EN 300). Podle § 29 odst. 1 zákona č. 344/1992 Sb., se ode dne 1. 1. 1993 operát evidence nemovitostí považuje za katastrální operát. Platnost obnoveného operátu na základě nového mapování podle Směrnice pro tvorbu ZMVM provedeného v r. 1991 byla vyhlášena 3. 11. 2000. Dle protokolu o výsledcích řízení o námitkách proti obsahu obnoveného operátu ze dne 7. 11. 2000 odvolatelka nepodala v zákonné lhůtě námitky proti výsledkům obnovy katastrálního operátu. Dnem vyhlášení platnosti obnoveného operátu se dosavadní katastrální operát stal neplatným, a nadále se používá pouze obnovený katastrální operát.

Z kopie mapy císařského otisku, kopie soudní mapy a indikační mapy stabilního katastru je zřejmé, že původní hranice mezi pozemkem PK parc. č. x a pozemky PK parc.č. x a x byla zřejmě při vyznačení nové komunikace - pozemku PK parc.č. x, zrušena. Část pozemku PK parc. č. x byla sloučena do pozemku PK parc.č. x shodného vlastníka a část pozemku PK parc.č. x byla sloučena do pozemku PK parc. č. x odlišného vlastníka. Tato skutečnost není vyznačena v příslušných vložkách pozemkové knihy. Podle katastrálního

úřadu nebyly okolnosti vzniku komunikace, pozemku PK parc. č. x, zjištěny, neboť pozemek byl evidován v seznamu č. I pozemkové knihy jako veřejný statek, tj. bez bližších údajů o vzniku a změnách tohoto pozemku.

Z uvedeného je zřejmé, že část pozemku KN parc. č. x, v geometrickém plánu č. 160-4313/2014 označená jako nová parcela KN č. x, tedy není součástí parcely KN č. x nebo č. x a nemá být v katastru nemovitostí evidována ve vlastnictví odvolatelky. Nejedná se tedy o chybu v údajích katastru podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona č. 256/2013 Sb.

Žalovaný v rozhodnutí dále uvedl, že katastrálnímu úřadu nepřísluší opravovat případné chyby zjištěné dnes v již historických pozemkových evidencích, ale podle § 29 zákona č. 344/1992 Sb., se od účinnosti tohoto zákona považuje operát evidence nemovitostí za katastrální operát, a proto se povinnost katastrálního úřadu opravit chyby v katastrálním operátu vztahuje na chyby vzniklé po nabytí účinnosti zákona č. 344/1992 Sb., a i na chyby učiněné v průběhu evidence nemovitostí, tj. od 1. 4. 1964 do 31. 12. 1992 a dosud trvající. K této problematice žalovaný odkázal na rozsudek NSS sp. zn. 1 As 43/2012. Dále uvedl, že je zřejmé, že v tomto případě došlo ke změně hranice a sloučení pozemku PK parc. č. x do pozemků PK parc.č. x a parc.č. x (podle odvolatelky chybně) v období před 1. 4. 1964. V tomto případě není jednoznačné, zda změna hranice zobrazená v mapě soudní a v indikační mapě stabilního katastru byla zřejmým omylem. V této souvislosti odkázal na rozsudek NSS sp. zn. 1 As 22/2013 ze dne 31. 7. 2013. Žalovaný uzavřel, že pokud se odvolatelka považuje za vlastníka části zemského povrchu v geometrickém plánu č. 160-4313/2014 označené jako nová parcela KN č. x, je nutné tento spor řešit podáním žaloby na určení vlastnického práva k této části zemského povrchu věcně a místě příslušnému soudu. S ohledem na to konstatoval, že považuje postup katastrálního úřadu v řízení o námitce a při vydání napadeného rozhodnutí za správný.

Český úřad zeměměřický a katastrální k podnětu žalobkyně k provedení přezkumného řízení vůči rozhodnutí žalovaného a katastrálního úřadu ve věci opravy chyby v katastrálním operátu ve smyslu § 94 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, žalobkyni sdělil, že v jejím případě se jedná o spor o vlastnické právo k nemovitosti, který nemůže být řešen a vyřešen před orgány státní správy zeměměřictví a katastru nemovitostí. K rozhodování o věcněprávních vztazích k nemovitostem je příslušný občanskoprávní soud a nikoliv orgány státní správy zeměměřictví a katastru nemovitostí. Úřad konstatoval, že v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu nezjistil taková pochybení, která by mohla mít vliv na výrok napadeného rozhodnutí. Po věcné stránce se Úřad s názorem Inspektorátu shoduje, neshledal důvody, pro které by mělo být rozhodnutí Inspektorátu zrušeno, proto ve smyslu § 94 odst. 1 správního řádu sdělil, že podnět považuje za nedůvodný a přezkumné řízení nebude zahájeno.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán dle ustanovení § 75 odst. 2, věty první, zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Podle § 36 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon):

- (1) Na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly
 - a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru,
 - b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem.
- (2) Opravu na základě návrhu podle odstavce 1 provede katastrální úřad do 30 dnů, ve zvlášť odůvodněných případech do 60 dnů, ode dne doručení návrhu.
- (3) Oznámení o provedené opravě nebo o tom, že opravu na návrh neprovedl, protože se nejedná o chybu, doručí katastrální úřad vlastníkovi a jinému oprávněnému. Současně je poučí o možnosti postupu podle odstavce 4.
- (4) Sdělí-li do 30 dnů od doručení oznámení vlastník nebo jiný oprávněný katastrálnímu úřadu, že s provedenou opravou nebo s tím, že se nejedná o chybu, nesouhlasí, vydá katastrální úřad rozhodnutí ve věci.

Podle Komentáře ke katastrálnímu zákonu vydaného nakladatelem Wolters Kluwer v Praze, r. 2015, autoři: E. Barešová, I. Bláhová, P. Doubek, B. Janeček, L. Nedvídek, H. Šandová aj., „aby vada (či nedostatek) v katastru nemovitostí mohla být nazývána chybou v katastrálním operátu a mohla být opravena podle § 36, musí splňovat určité znaky a předpoklady. Předně musí jít o chybný „údaj katastru“ a dále zde musí být dán specifický způsob vzniku takové chyby. V § 44 katastrální vyhlášky [vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů], jsou pak chybné údaje katastru, které se opravují v režimu opravy chyby v katastrálním operátu, výslovně vyjmenovány. Cestou opravy chyby v katastrálním operátu lze opravit pouze takový chybný údaj katastru, který vznikl některým ze zákonem stanovených způsobů. Podle § 36 lze opravit pouze takové chyby, které vznikly 1) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, 2) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím předpisem. Krajský soud v Plzni v rozsudku sp. zn. 57 A 93/2010 uvedl, „že se musí jednat o takový omyl, který je naprosto evidentní již při povrchním zkoumání. Bude-li třeba ke zjištění omylu provést podrobné zkoumání právní úpravy či skutkových okolností, o zřejmý omyl se jednat nebude.“ Chybné údaje katastru, které vznikly zřejmým omylem při vedení a opravě katastru, katastrální úřad opraví na základě listiny, která byla podkladem pro zápis tohoto údaje do katastru (§ 44 odst. 2 katastrální vyhlášky).

NSS v rozsudku ze dne 5. 9. 2012, č. j. 1 As 43/2012-55, dospěl k závěru, že „použití úpravu podle § 8 odst. 1 katastrálního zákona lze i tehdy, došlo-li k chybě v operátu evidence nemovitostí, neboť tento operát je považován za operát katastru nemovitostí (došlo k přímému převzetí údajů z evidence nemovitostí do katastru nemovitostí). Mezi veřejnými knihami, pozemkovým katastrem a jednotnou evidencí půdy na jedné straně a evidencí nemovitostí (katastrem nemovitostí) na straně druhé však panuje diskontinuita : tyto evidence sloužily pouze jako podpůrný prostředek při zakládání evidence nemovitostí, jejíž podstatou bylo vyšetřování skutečného stavu, a nelze je považovat za katastrální operát evidence nemovitostí, resp. nyní katastru nemovitostí. ... Jelikož § 8 odst. 1 katastrálního zákona výslovně hovoří

pouze o chybách vzniklých při vedení a obnově katastru a o nepřesnostech v katastrální mapě, není možné podle tohoto ustanovení opravovat chyby, které vznikly v historických evidencích, jež netvoří katastrální operát. Lze proto uzavřít, že případnou chybu, která vznikla při vedení veřejných knih, pozemkového katastru či jednotné evidence půdy, nelze napravit postupem podle § 8 odst. 1 katastrálního zákona.

Nelze samozřejmě vyloučit, že při vedení zmiňovaných evidencí mohlo dojít k chybám, na jejichž opravu by dnes dopadal § 8 odst. 1 katastrálního zákona a v jejichž důsledku je současný záznam v katastru nesprávný. Jestliže v důsledku takové chyby dojde ke sporu o vlastnické nebo jiné věcné právo (např. o průběh vlastnické hranice jako v projednávaném případě), je jedinou možnou cestou nápravy tvrzeného chybného stavu podání určovací žaloby k civilnímu soudu podle § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Na základě rozsudku civilního soudu pak katastrální úřad provede záznam v katastru nemovitostí ve smyslu § 7 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem.“

Závěry tohoto rozsudku NSS, který se vyjadřuje k opravě chyby v katastrálním operátu podle § 8 odst. 1 písm. a) dříve účinného zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí, lze použít i na projednávanou věc, neboť znění § 36 odst. 1 písm. a) nyní účinného zákona o katastru nemovitostí č. 256/2013 Sb., o opravě chyby v katastrálním operátu (účinnost od 1. 1. 2014), je totožného znění, a proto na ně zdejší soud zcela odkazuje.

Krajský soud v Praze posoudil z výše uvedených hledisek žalobu žalobkyně, a dospěl k závěru, že katastrální úřad i žalovaný rozhodli v souladu se zákonem. Pro to, aby žalovaný návrhu žalobkyně vyhověl, nebyly splněny zákonné podmínky.

Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008-134 „...jen soud v nalézacím řízení může rozhodovat o případných věcných právech k věci cizí vzniklých užíváním části pozemku žalobkyně jako cesty... nelze předmětnou hranici, která byla platně vyhlášena v r. 1989 a 1999, měnit za použití § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, byť by i bylo možné před katastrálním úřadem věrohodně prokázat, že hranice byla na základě proběhlých obnov katastrálního operátu zakreslena nesprávně.“

Žalobkyně v replice rozvinula svoji argumentaci v tom směru, že k chybě došlo po r. 1964, a to konkrétně při obnově katastru nemovitostí dokončené v r. 2000, neboť do té doby nebyl sporný pozemek v katastrální mapě vůbec zobrazen. Byl evidován jako součást velkého půdního celku (parcela ve zjednodušené evidenci, původ pozemkový katastr). Při obnově katastrálního operátu byla mapa pozemkového katastru nesprávně interpretována, v důsledku čehož došlo právě k omylu.

Argumentaci žalobkyně není možné přisvědčit. Je pravdou, že v době po r. 1964 nebyly sporné pozemky zobrazeny v mapě evidence nemovitostí, ani posléze po vzniku katastru nemovitostí v katastrální mapě. Pozemky byly evidovány tzv. zjednodušeným způsobem podle § 29 odst. 3 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon). Podle § 84 odst. 1 vyhlášky č. 190/1996 Sb., se zjednodušená evidence zemědělských a lesních pozemků vede pouze v souboru popisných informací katastru s využitím jejich geometrického a polohového určení a popisných informací obsažených v operátech bývalého pozemkového katastru a v navazujících operátech přidělového a scelovacího řízení. Při obnově katastrálního operátu v r. 2000 byly tyto pozemky zobrazeny

do katastrální mapy obnoveného operátu (§ 84 odst. 4 vyhlášky č. 190/1996 Sb.). Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že z porovnání zobrazení hranice v DKM (katastrální mapa obnoveného katastrálního operátu) s rastrovým obrazem mapy pozemkového katastru plyne, že pozemky byly do obnoveného katastrálního operátu doplněny ve shodě s jejich zobrazením v mapě pozemkového katastru. Žalobkyně tento závěr žalovaného, který, jak soud ověřil, má oporu ve správním spise (viz listina č. 7 založená ve spise žalovaného), nenapadla. Znamená to tedy, že pozemky (jejich polohové a geometrické určení) byly po r. 1964 zobrazeny v souboru geodetických informací obnoveného katastrálního operátu ve stejné podobě, jak byly naposledy evidovány v mapě pozemkového katastru. Z pohledu tvrzení žalobkyně o obsahu chyby tak není vůbec významná obnova katastrálního operátu dokončená v r. 2000, neboť v jejím rámci byl jen převzat obsah mapy pozemkového katastru, nýbrž právě mapa pozemkového katastru, tedy polohové a geometrické zobrazení pozemků v ní. Mapa pozemkového katastru je nicméně právě tou historickou dokumentací, kterou nelze považovat za součást katastru nemovitostí. Chyby, k nimž došlo při vedení pozemkového katastru, nemohou být opraveny v režimu § 36 katastrálního zákona, neboť se nejedná o chyby, které by vznikly při vedení katastru.

Z výše uvedených důvodů dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci na výzvu soudu s takovým postupem nevyjádřili nesouhlas.

Výrok o nákladech řízení je podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, žalovanému náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Osoba zúčastněná na řízení nemá právo podle § 60 odst. 5 s. ř. s. na náhradu nákladů řízení, neboť jí soud neuložil plnění žádných povinností.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve třech vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 31. července 2017

Olga Štránská, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost:
Božena Kouřimová